

Medierea în Italia

Alessandro Bruni,
avocat, mediator profesionist, arbitru
Profesor de mediere și conciliere la Academia Internațională
a Științelor Păcii, Roma

Recently, the Law No. 69 of 18 June 2009 imposes a duty on Government to draft the texts aimed at setting up the mediation and conciliation for almost all the civil and commercial disputes. According to the Law, the purpose of mediation is to settle disputes. The eventual legislation will likely follow the established pattern employed for disputes involving companies, that lead to a high level of agreements (Decree-law No 5/2003).

Therefore, from now on, the training process for mediators and the mediation proceedings shall not be carried out by an Italian practitioner, unless he/she will be able to establish he/she meet the criteria set by the Ministry of Justice.

Introducere

Deși medierea în formele sale multiple (familială, comercială, societară, socială) este binecunoscută de mulți ani, Italia este una dintre țările în care medierea în forma sa modernă nu a apărut decât în urmă cu câteva decenii și nu există încă o cultură generală și comună, nici o disciplină profesională și etică valabilă pentru toate formele de mediere.

Se explică astfel de ce, până în ultimii ani, nu au existat pe piață mediatori numeroși sau alți furnizori de ADR.

Abia aproximativ din anul 2000, medierea a cunoscut o perioadă de înflorire și, din 2007, majoritatea cursurilor de formare de mediatori au

primit aprobarea Ministerului Justiției pentru calitatea și pertinența lor. Sunt cursuri profesionale de formare a mediatorilor cu poziții înalte în companii, finanțe, bănci (de fapt, dacă acestora din urmă li se cere de ambele părți implicate în dispută, ele trebuie să redacteze o propunere de soluționare a disputei care nu are forță obligatorie).

Cadru medierii în Italia

Medierea este cunoscută de mult timp în Italia, dar interesul pentru mediere ca și mijloc de soluționare a conflictelor s-a conturat în mod semnificativ în ultimii 15 ani¹.

Nu poate fi negat rolul pe care l-au avut în difuzarea procedurilor de mediere Camerele de Comerț și anumite persoane fizice. A apărut posibilitatea de a folosi medierea pentru

¹ Este mai cunoscută sub denumirea de *conciliazione* deoarece termenul de *mediatione* are în mod tradiționale un sens apropiat

de curtaș. Totuși termenul *mediatione* și –a croit drum și este termenul oficial în limba italiană în Directiva nr. 2008/52

soluționarea conflictelor în numeroase sectoare și, în anumite cazuri, dacă medierea avea rezultat pozitiv, acesta putea, după cum poate și în prezent, să fie obligatorie pentru părți.

Legislatura instalată în 2009 a început să creeze facilități statutare pentru mediere și conciliere în toate reformele sale și toate sectoarele. Unele dintre primele tentative au fost numite, în mod trist, paleative pentru sistemul judiciar, bolnav cronic, dar tendința legislativă a continuat și s-a accentuat. Noutatea cea mai semnificativă a fost adusă de Decretul Lege nr. 5/2003 care autorizează medierea și arbitrajul conflictelor din interiorul unei companii în anumite circumstanțe.

Noutatea nu a fost dată de numărul mic de conflicte supuse noilor proceduri, ci de structurile formate pentru a le aplica. Noua lege impune celor care doresc să desfășoare medieri și instituțiilor de formare, cum este Concilia S.r.l., să se înregistreze la Ministerul Justiției, să supună controlului programele lor, să introducă un sistem de control al calității și să prezinte un raport Ministerului Justiției. În aplicarea acestui sistem, doar cei înscriși în Registrul Ministerului pot propune mediatori (mediatorii lor acreditați) pentru companii și alte conflicte pe care le pot soluționa conform legii în vigoare. Încălcarea acestei reguli atrage pentru părțile care încredințat conflictul lor unui mediator care nu este înregistrat riscul ca acordul să nu poată dobândi forță executorie. Se pare că legiuitorul a apreciat că această abordare de reglementare și intervenționistă convine cel mai bine Italiei și că merge în sensul dorit pentru implementarea Directivei nr. 2808 /52.

Legislatură instalată în 2009 a început să creeze facilități statutare pentru mediere și conciliere în toate reformele sale și toate sectoarele.

În celelalte domenii nu există o cerere formală și nici o cerere formală pentru a avea proceduri de mediere particulare (dar a se vedea cele de mai jos).

Recent, Legea nr. 69 din 18 iunie 2009 impune Guvernului sarcina de a redacta textele care să instituie medierea și concilierea în aproape toate conflictele civile și comerciale - potrivit Legii, scopul medierii este concilierea conflictului. Legislația subsecventă va urma probabil modelul stabilit pentru conflictele care implică companii, care aduc un nivel ridicat de acorduri (Decretul lege nr. 5/2003).

Deci de astăzi înainte nici formarea de mediatori și nici desfășurarea mediatorilor nu se vor putea efectua de către un practician italian dacă acesta nu face dovada că îndeplinește criteriile Ministerului.

Odată legislația pusă în aplicare, părțile nu vor putea repune în discuție orice acord de mediere, cu excepția cazului în care se face sub îndrumarea unui mediator agreeat.

Traducere și adaptare realizate de Oana Ignat

Nota redacției: Materialul a fost prezentat în cadrul Primei Conferințe Internaționale pentru Mediere Judiciară, desfășurată la Paris, în perioada 16-17 octombrie 2009